दैनिक लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष ३७ | अंक ३४५ | बुटवल | २०८२ पौष १० गते, बिहीबार | नेपाल संवत ११४६ | Thursday December 25, 2025 | पृष्ठ ४ | मूल्य रु. ६ मात्र | Lumbini

प्रतिलिपि अधिकार संरक्षण गरौं ।

- सर्जकको सम्मान शब्दले होइन व्यवहारमा गरौं ।
- सिर्जनालाई बचाऊँ, सर्जकलाई सम्मान गरौं ।
- अर्काको सृजना वा रचना चोरी नगरौं ।
- प्रतिलिपि अधिकार उल्लङ्घन नगरौ ।
- बौद्धिक सम्पत्तिको रक्षा गरौं ।
- सृजनाको संरक्षण गरौ ।

सर्जकलाई सम्मान, प्रतिलिपि अधिकारको संरक्षण ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

मुटु अस्पतालले उपचार बापतको करोडौं भुक्तानी सरकारबाट पाउन बाँकी

पाउनुपर्ने १८ करोड रुपैयाँ पुस मसान्तसम्म भुक्तानी नभए माघ १ गतेदेखि मिर्गौलाका बिरामीहरूको निःशुल्क डायलाइसिस सेवा बन्द गर्न बाध्य हुने अस्पतालले जनाएको छ ।

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल

मुटु र मिर्गौलाको उपचार गरेबापत पाउनुपर्ने करिब १८ करोड रुपैयाँ तत्काल भुक्तानी दिन सरकारसँग बुटवलस्थित गौतमबुद्ध सामुदायिक मुटु अस्पतालले माग गरेको छ ।

मुटु र मिर्गौलाका बिरामीहरूको उपचार गरेबापत सरकारबाट २० करोड ३९ लाख ३१ हजार ८७९ प्राप्त गर्न बाँकी रहेकोमा दुई करोड ५८ लाख २२ हजार पाँच सय रुपैयाँ मात्र भुक्तानी पाएकाले निःशुल्क उपचार सेवा रोक्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था सिर्जना भएको अस्पतालले जनाएको छ ।

अस्पतालले बुटवलमा पत्रकार सम्मेलन गरी नेपाल सरकारबाट भुक्तानी पाउन बाँकी १७ करोड ८१ लाख रुपैयाँ पुस मसान्तसम्म प्राप्त नभएमा माघ १ गतेदेखि मिर्गौलाका बिरामीहरूको निःशुल्क डायलाइसिस सेवा र मुटु उपचारमा प्रदान गर्दै आएको एक लाख रुपैयाँ बन्द गर्न बाध्य हुने जानकारी गराएको छ ।

करोडौं रकम भुक्ताउनी पाउन बाँकी रहेकाले अस्पताल आर्थिक संकटमा परी अन्य उपचार सेवा प्रभावित हुने अवस्था सिर्जना भएको अध्यक्ष एजाज आलमले गुनासो गरे ।

'सरकारले नियमितरूपमा प्रदान गर्नुपर्ने करोडौं रकम समयमा भुक्तानी नदिँदा अस्पताल ऋणमा डुब्न थाल्यो, औषधि र उपकरणहरूको सप्लाई रोकिएको छ,' अध्यक्ष आलमले भने-'चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कर्मचारीहरूको तलब भुक्तानीमा समस्या भएको छ, विपन्न नागरिक औषधि-उपचार कार्यक्रमअन्तर्गतको निःशुल्क उपचार सेवा रोक्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था सिर्जना भएको छ ।'

सरकारले सञ्चालन गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कार्यक्रमको भुक्तानी कुनै वर्ष स्वास्थ्य विभागबाट त कुनै वर्ष बिमा बोर्डबाट गर्ने गरेको छ । एउटा निकायबाट अर्को निकायमा सार्दा समस्या उत्पन्न भइरहेको अध्यक्ष आलमले बताए ।

सरकारले सञ्चालन गरेको विपन्न नागरिक औषधि-उपचार कार्यक्रमअन्तर्गत यस वर्ष मात्रै एक हजार ३८४ जना मुटुका बिरामीहरूलाई चार करोड ६४ लाख ८९ हजार १४ रुपैयाँबराबरको र मिर्गौला बिरामीहरूको डायलाइसिसको १३ करोड ९४ लाख ६५ हजारबराबरको ५५१ जनाको डायलाइसिस गरिएको अस्पतालले जनाएको छ । मुटु र मिर्गौलाका गरी वर्ष मात्रै १८ करोड ५९ लाख ५४ हजार १४ रुपैयाँबराबरको उपचार सेवा प्रदान गरिएको छ ।

अस्पतालले अतिविपन्न असहाय बिरामीहरूको उपचारका लागि यस वर्ष एक करोड ४५ लाख ७२ हजार ११९ रुपैयाँबराबरको निःशुल्क उपचार गरिएको पनि जनाएको छ । यसका साथै संस्थाका विशिष्ट सम्मानित सदस्य तिलप्रसाद भट्टराईले पाँच जना डायलाइसिसका बिरामीहरूलाई तीन लाख ४१ हजार ४५९ रुपैयाँबराबरको औषधि निःशुल्क उपलब्ध गराएका अस्पतालले जनाएको छ ।

आर्थिक वर्ष ०७९/०८० मा स्वास्थ्य बिमाबाट स्वास्थ्य विभागमा सार्दा बाँकी रहेको ६ करोड १९ लाख ७२ हजार पाँच सय रुपैयाँ हालसम्म पनि प्राप्त हुन नसकेको पनि अस्पतालले जनाएको छ । अस्पतालले विगतमा पनि सरकारी निकायबाट हैरानी व्यहोर्नुपरेको गुनासो गरेको छ । ०८१ चैतदेखि ०८२ असारसम्म अन्य शाखाहरूबाट प्रदान गरिएको र ०८१ चैतदेखि ०८२ बैशाखसम्म बुटवलबाट प्रदान गरिएको डायलाइसिस सेवाको भुक्तानी प्राप्त हुँदा ८५ लाख ४५ हजार रुपैयाँ कम प्राप्त भएको अध्यक्ष आलमले बताए । उक्त रकम के-कति कारणले कम प्राप्त भएको हो भनी बिमा बोर्डमा बुझ्दा स्वास्थ्य विभागमा बुझ्नु भन्ने र स्वास्थ्य विभागमा बुझ्दा बिमा बोर्डमा बुझ्नु भन्ने गैरजिम्मेवार जवाफ प्राप्त हुने गरेको उनले बताए ।

अस्पतालले बुटवलबाट ३११ जना, लमहीबाट २७ जना, पाल्पाबाट ५९ जना, वालिङबाट ६७ र कपिलवस्तुबाट ५७ गरी ५५१ जना मिर्गौलाका बिरामीहरूले नियमित रूपमा निःशुल्क डायलाइसिस गराउँदै आएको आलमले बताए ।

अस्पतालबाट स्थापनाको १२ वर्षमा मुटु, मिर्गौला तथा जनरल फिजिसियनका गरी हालसम्म पाँच लाखभन्दा बढी बिरामीको उपचार भएको छ । ०७० पुस १० गतेबाट सेवा सुरु गरेको यस अस्पतालमा ०७३ सालमा सञ्चालन गरिएको क्याथ ल्याबबाट मात्रै एन्जियोग्राफी, एन्जियोप्लास्ट, अस्थायी पेसमेकर, स्थायी पेसमेकर, पेरिकार्डियो सेन्टिसिस, राइट हार्ट क्याथेटराजेसन र पिटिएमसी गरी ६ हजार पाँच सय ६९ जनाले सेवा प्राप्त गरेको अध्यक्ष आलमले बताए ।

उनका अनुसार ०७२ सालदेखि सुरु गरिएको मिर्गौलाको उपचार सेवाबाट पनि बिरामीहरूले हालसम्म तीन लाख १३ हजार ७२१ सेसन निःशुल्क डायलाइसिस सेवा प्राप्त गरेका छन् । यस अस्पतालले बुटवलसँगै दाङ जिल्लाको लमही, पाल्पा जिल्लाको तानसेन, स्याङ्जा जिल्लाको वालिङ र कपिलवस्तु जिल्लाको वाणगंगामा डायलाइसिस सेन्टर स्थापना गरी सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

रुपन्देही उद्योग संघको संरक्षकत्वमा सञ्चालित यस अस्पतालमा विभिन्न रोटरी क्लब, समाजसेवीलगायतको आर्थिक सहयोग रहेको छ ।

फागुन २१ मा चुनाव हुनेमा शंका नगरौं : अर्थमन्त्री

बुटवल । अर्थमन्त्री रामेश्वर खनालले २१ फागुनमा नै निर्वाचन हुने दाबी गरेका छन् । विराटनगरको आर्थिक र व्यापारिक गतिविधिमा नयाँ ऊर्जा भर्ने उद्देश्यका साथ मोरङ उद्योग व्यापार संघको आयोजना गरेको 'विराट ट्रेड एक्स्पो २०२५' को उद्घाटन गर्दै उनले निर्वाचन हुनेमा शंका नगर्न दलहरूलाई आग्रह गरेका हुन् ।

'बरु हाम्रा छिमेकी दुईटा मुलुकका उच्चस्तरका अधिकृतहरूले आशंका गर्दैनन्, मैले उहाँहरूसँग प्रत्यक्ष वार्ता गर्दाखेरि तोकिएकै मितिमा चुनाव हुनेमा विश्वस्त हुनुहुन्छ,' उनले भने-'हाम्रो यहाँ आन्तरिक रूपमा आशंका गर्छन् । तर मलाई खुसी के लाग्छ भने आशंका र हल्ला चाहिँ हामीकहाँ सत्य हुँदैनन् ।

२३ भदौमा त्यस्तो होला भनेर कसैले हल्ला फैलाएको थियो, हल्ला नफैलिएको घटना घट्यो । २४ भदौको २ बजे सरकार ढल्ला भनेर कसैले हल्ला फैलाएको थियो, ५ महिनाअघि । यो अहिले हल्ला फैलाएको हुनाले, हुँदैन कि भनेको हुनाले २१ फागुनमै चुनाव हुन्छ, कत्ति पनि शंका नगर्नुस् ।'

२१ फागुनको निर्वाचनका लागि आन्तरिक तयारी र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग एवं समर्थन जुटिसकेको उनको भनाइ छ । अर्थमन्त्री खनालले संघीयताको वास्तविक कार्यान्वयनका लागि सिंहदरबारमा केन्द्रित शक्ति र अधिकारलाई प्रदेश र स्थानीय तहसम्मै पुऱ्याउनुपर्ने बताए ।खनालले संघीय मामिला मन्त्रालयले कर्मचारी र शक्ति केन्द्रमै राख्न खोज्नु संघीयताको मर्मविपरीत भएको बताए ।

'सफल संघीयता भएका मुलुकहरूमा संघीय मन्त्रीहरू आफैँ मेयर वा प्रदेश मन्त्रीहरूकहाँ पुग्छन्,' उनले भने-'हामीकहाँ भने अधिकार केन्द्रमै राख्ने प्रवृत्ति छ । अब कर्मचारीलाई संघीय मन्त्रालयले एकमुष्ट प्रदेशमा पठाउने र प्रदेशले स्थानीय तहमा खटाउने व्यवस्था हुनुपर्छ ।'

दुई राप्रपाबिच एकता

बुटवल । राजेन्द्र लिङ्देन नेतृत्वको राप्रपा र कमल थापा नेतृत्वको राप्रपा नेपालबिच एकता गर्ने सहमति भएको छ । बुधबार राप्रपाको केन्द्रीय कार्यालय धुम्बाराहीमा बसेको बैठकले दुई पार्टीबिच एकता गर्ने सहमति गरेको हो राप्रपाका प्रचार विभाग प्रमुख मोहन श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

'दुई दलबिच एकता सहमति पत्रमा साँझ ७ बजेअघि हस्ताक्षर हुन्छ,' उनले भने-'अहिले एकता गर्ने सहमति मात्रै भएको छ । पद बाँडफाँटको कुरा केही भएको छैन । कमल थापा कुनै पनि बार्गेनिङ नगरी एकताका लागि तयार हुनुभयो ।'

पार्टीको महाधिवेशनमा लिङ्देनसँग पराजित भएपछि पूर्वध्यक्ष थापाले ०७८ माघ २५ गते राप्रपाबाट अलग भएको घोषणा गरेका थिए । ०७८ को मंसिरमा भएको राप्रपाको महाधिवेशनमा थापाले पूर्वराजा र निर्मल निवासले हस्तक्षेप गरेर आफूलाई पराजित गराएको आरोप लगाएका थिए ।

थापाले ०७८ फागुन ७ गते राप्रपा नेपाल गठनको घोषणा गरेका थिए । दुई पार्टीबिचको एकता घोषणासभा पुस १६ गते हुने भएको छ ।

पुरानो एक ट्याङ्कर विस्थापित गर्दा नयाँ एक ट्याङ्कर स्थापित गर्न व्यवसायीको माग

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल ।

पेट्रोलियम पदार्थ ढुवानी गर्ने ट्याङ्कर व्यवसायीहरुले पुरानो एक ट्याङ्कर विस्थापित गर्दा नयाँ एक ट्याङ्कर स्थापित गर्न नेपाल आयल निगमसँग माग गरेका छन् । पश्चिमाञ्चल ट्याङ्कर व्यवसायी संघको १७औं वार्षिक साधारणसभाका अवसरमा बोल्दै व्यवसायीहरूले ट्याङ्कर व्यवसायीहरूले भोग्दै आएका समस्या, इन्धन ढुवानीको सुरक्षा, भाडादर, बिमा, चालकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा व्यवसायलाई व्यवस्थित बनाउने विषयमा जोड दिएका थिए । साथै, सरकारसँग सहकार्य गर्दै व्यवसायीको हकहित संरक्षणका लागि संघले अझ सक्रिय भूमिका खेल्नुपर्ने धारणा राखेका थिए । कार्यक्रममा संघका सल्लाहकार चोपनारायण श्रेठ, गाडी सञ्चालन उप-कमिटीका संयोजक प्रेम जिएमले व्यवसायीहरुले एक गाडी विस्थापित गर्दा नयाँ एक गाडी नै स्थापितको नियम बनाउन आयल निगमलाई सुझाव दिएका थिए ।

त्यस्तै पेट्रोलिएम डिलर्स लुम्बिनीका अध्यक्ष प्रेम न्यौपाने र पश्चिमाञ्चल पेट्रोलिएम डिलर्स एशोसिएसनका अध्यक्ष हिमाल गैरेले नेपाल आयल निगम लुम्बिनी प्रादेशिक कार्यालयले गरेको कामको सराहना गर्दै व्यवसायीलाई थप राहत हुने गरी कार्य योजना ल्याउन सुझाव दिएका थिए ।

कार्यक्रममा नेपाल आयल निगम लुम्बिनी प्रादेशिक कार्यालय भलबारीका प्रमुख शैलेन्द्र भुसालले ट्याङ्कर व्यवसायीहरु, चालक, डिलरहरुलाई फाइदा र कसरी उनीहरुको व्यवसायको संरक्षणका लागि निगम सधैं गम्भीर रहेको धारणा राखेका थिए ।

प्रमुख भुसालले व्यवसायीहरुले भने जस्तै गरी एक गाडी विस्थापित एक स्थापित गर्दा पनि निगमलाई समस्या नभए पनि भारतबाट आयात हुने पेट्रोलियम पदार्थको पाइपलाइनका कारण व्यवसायीहरुको गाडीले काम नपाउने हुन कि भनेर पहिला नै सजक भएको औंल्याए ।

संघका अध्यक्ष राकेशकुमार कशौधनको अध्यक्षतामा सम्पन्न सभाले विगत आर्थिक वर्षको प्रगति समीक्षा गर्नुका साथै आगामी कार्ययोजना र नीति-कार्यक्रम पारित गरेको महासचिव भुपराज अर्यालले बताए । साधारणसभामा संघका महासचिव अर्यालले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, कोषाध्यक्ष धनेन्द्र पौडेलले आर्थिक प्रतिवेदन पेश गरेका थिए । सभाले दुवै प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी सर्वसम्मतिले पारित गरेको छ । कार्यक्रममा उत्कृष्ट कार्य गर्ने व्यवसायी, चालक तथा सदस्यहरूलाई सम्मानसमेत गरिएको थियो ।

जनहितमा जारी सन्देश

प्रत्येक वर्ष तराई तथा भित्रि मधेसका जिल्लाहरुमा जाडोयाममा शीतलहर तथा चिसोको कारण जनजीवन प्रभावित हुने गरेको छ । त्यसैले चिसो बाट बच्न निम्न उपायहरु अपनाउनु हुन सर्वसाधारणमा अनुरोध छ ।

बच्ने उपायहरु

- बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाउने गरौ ।
- तातो तथा पोषिलो झोल पदार्थहरु प्रशस्त सेवन गरौ ।
- कोठा न्यानो पारौ र पर्याप्त हावा ओहोरदोहोर हुने व्यवस्था मिलाऔ ।
- बालबालिका, वृद्ध वृद्धा, गर्भवती महिला तथा दिर्घ रोगीहरुलाई चिसोबाट जोगाऔ ।
- आमाको दुध खाने बच्चाहरुलाई नियमित रुपमा स्तनपान गराऔं ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्या आई परेमा, ज्वरो आएमा, झाडापखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा छाती घ्यार घ्यार भएमा वा खास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क राखौ ।
- सुत्ने कोठामा आगो, हिटर कोईला बाली झ्याल ढोका बन्द गरेर सुनु हुदैन । जसले गर्दा श्वास फेर्न नसकी निसास्सिएर मृत्यु समेत हुन सक्छ ।
- धुम्रपान तथा मदपानको सेवन नगरौ ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरुलाई एक्लै नछोडौ ।
- अत्यावश्यक काम बाहेक राती र सधेरै (बिहान) को समयमा बाहिर हिलडुल नगरौ ।

याद राखौ छरछिमेकमा कोही बिरामी परेमा नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा खबर गरौ र यथाशक्य चाँडो आवश्यक उपचारको लागि लैजाऔ ।

भुपेन्द्र पाण्डे — प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

धनपत यादव — नगर प्रमुख

रामग्राम नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
परासी, नवलपरासी (म.सु.प) लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
विपद् ब्यवस्थापन शाखा

सम्पादकीय

शीतलहरबाट नागरिक बचाऔँ

तराईमा सातादेखि अत्याधिक चिसो बढेको छ। शीतलहरले जनजीवन अस्तव्यस्त भएको छ। नागरिकको दैनिकी प्रभावित भएको छ। खासगरी बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र सुत्केरी महिला प्रभावित भएका छन्। स्थानीय तहले विद्यालय बन्द गरेका छन्। तराईमा शीतलहरले नागरिकको ज्यान जाने जोखिम उत्तिकै छ। शीतलहरको जोखिम न्यूनीकरणका लागि चाल्नुपर्ने कदमबारे ध्यान नदिँदा नागरिकको सास्ती चुलिएको छ।

शीतलहर वर्षेनी जाडो याममा हुन्छ। शीतलहर दुई सातादेखि एक महिनासम्म पनि हुन सक्छ। यसले जनजीवन अस्तव्यस्त हुने र नागरिकको जीवन नै जोखिममा पर्नेबारे राज्यका निकाय जानकार छन्। सम्भावित जोखिमबारे जानकार हुँदा समेत जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कदम नचाल्नु दुःखद छ। शीतलहरलाई रोक्न सकिँदैन्, तर जोखिम न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ। तहगत सरकारका निकायले गर्नुपर्ने काम गर्ने हो भने नागरिकको जीवन जोगाउन सकिन्छ। शीतलहरबाट बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र सुत्केरी महिला प्रभावित हुँदा उनीहरुको रेखदेख र स्याहारका लागि स्थानीय तहले ध्यान दिन सक्छन्, अझ सबैभन्दा समस्या विपन्न नागरिकको दैनिकी भएको छ। चिसोमा न्यायो कपडाको अभाव छ। त्यसो त मुलुक संघीय संरचनामा गइसकेपछि स्थानीय तह र प्रदेश सरकारले विपन्न नागरिकलाई सुरक्षित आवासको व्यवस्थापनमा ध्यान दिइरहेका छन्। जेष्ठ नागरिकलाई मासिक भत्ताले पनि उनीहरुको जीवन सहज भएको छ। तर स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिले शितलहरलाई सामान्य नमानी विपद्को रुपमा बुझेर वडा वडामा शीतलहरविरुद्ध अभियान चलाउन आवश्यक छ।

तराईमा जाडोमा अत्याधिक चिसो र गर्मीमा अत्याधिक गर्मी हुन्छ, जसले यहाँको जनजीवन अत्याधिक प्रभावित हुन थालेको छ। अत्याधिक चिसो र अत्याधिक गर्मीका कारण तराईमा जनजीवन अस्तव्यस्त हुँदा क्षति न्यूनीकरण गर्न सरकारको कार्ययोजना प्रष्ट छैन। कुनै पनि विपद् व्यवस्थापनमा हामी कहाँ पूर्व तयारीभन्दा विपदपछिको अवस्था व्यवस्थापनमा बढी ध्यान दिइरहेका हुन्छौं। तराईका गरिब र सीमान्तकृत समुदाय शीतलहरको असरबाट प्रभावित हुने भएकोले उनीहरुलाई जोगाउन पहलकदमी लिन आवश्यक छ। इट्टा उद्योगमा काम गर्ने मजदुरका छोराछोरीसँगै रहने भएकाले उनीहरुको स्वास्थ्य जोखिममा छ। तराईमा दाउराको अभाव छ, अझै पनि गुँइठामा खाना पकाउनेहरु धेरै छन्। उनीहरुको जीवनस्तर सुधार गर्न खाली जग्गा र सार्वजनिक जग्गामा बिरूवा रोप्ने र हुर्काउने अभियान चलाएर दाउराको पूर्ति गर्न सकिन्छ।

कतिपय पालिकाले सीमान्तकृत र गरिब परिवारलाई खाना पकाउन ग्यास चुल्हो बाँडे। कतिपयले सिलिण्डर समेत बाँडे। तर, पाएको ग्यास सिलिण्डर सकिएपछि अर्को सिलिण्डर किन्न नसक्दा कार्यक्रमको प्रभावकारितामा प्रश्न उठ्यो। अत्याधिक चिसोमा जेष्ठ नागरिक र बालबालिका प्रभावित हुने हुँदा उनीहरुलाई जोखिमबाट जोगाउन सचेतना कार्यक्रम चलाउनुपर्छ। चिसोमा अस्पतालमा निमोनियालगायतको समस्या बढ्ने भएकोले अस्पतालमा बिरामीको चाप हुन्छ। सीमान्तकृत र गरिब परिवारलाई न्यानोमा राख्न पालिकाले दाउरा र न्यायो कपडा वितरण गर्न सक्छन्। बिरामी भएपछि उपचार गर्न आर्थिक अभावले सकेसम्म अस्पताल जान नखोज्ने संख्या ठूलो छ, अस्पताल जान नखोज्नेलाई अस्पतालको पहुँचसम्म पुऱ्याउने काम पनि पालिकाको हो।

संकटका बेला नागरिकले राज्य खोज्छ। यही बेला हो, राज्यले नागरिकप्रति आफ्नो भूमिका देखाउने। तहगत सरकारबिच समन्वय र सहकार्यबाट नै महामारीलाई सामना गर्न सकिन्छ भन्ने हामीलाई कोभिड महामारीले सिकाएको छ।

नेप्से परिसूचक सामान्य अङ्कले बढ्यो

काठमाडौँ। नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा बुधबार सामान्य अङ्कको सुधार देखिएको छ। नेप्से परिसूचक एक दशमलव ३७ अङ्कले बढेर दुई हजार ५८५ दशमलव ८७ को बिन्दुमा कायम भएको हो। ३३४ कम्पनीको ७२ लाख २४ हजार ९१७ कित्ता शेयर ६२ हजार ७६८ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु तीन अर्ब २२ करोड ४६ लाख ६४ हजार ६६३ दशमलव ४५ को कारोबार भएको छ।

कारोबारमा इन्फिनिटी लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य सबैभन्दा बढी पाँच पाँच दशमलव ३२ प्रतिशतले बढेको छ। सबैभन्दा बढी ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य चार दशमलव २६ प्रतिशतले घटेको छ।

कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा बढी एसवाई प्यालन नेपाल लिमिटेडको रु १४ करोड ४९ लाख ३५ हजार ३८३ बराबरको शेयर किनबेच भएको छ। कारोबार भएका शेयर संख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी तेह्रथुम पावर कम्पनी लिमिटेडको दुई लाख ६२ हजार ५८५ कित्ता शेयर खरिदबिक्री भएको छ।

बाङ्लादेश बबन्डरः नेपाललाई पाठ

जीवन क्षेत्री

भदौ २४ को विध्वंसको स्केल छाड्ने हो भने नेपालमा राजनीतिक हिंसा, विभाजन, निषेध र ध्रुवीकरण बाङ्लादेशमा भन्दा धेरै कम रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ। तर जसरी रातारात जस्तो भदौ २३ र २४ का घटना भएका थिए, त्यसैगरी कुनै स-सानो जस्तो लाग्ने अनपेक्षित घटनाक्रमले आगोको झिल्कोको काम गर्ने र देशमा अर्को डढेलो लाग्ने जोखिम नेपालमा अद्यापि कायम छ।

२०१४ जनवरीमा बाङ्लादेशमा भएको 'आम चुनाव' मा शेख हसिना वाजेदको दल अवामी लिगले १५४ मध्ये १२७ सीट जितेको थियो। बाँकी सीटहरू उसैले खडा गरेका नाम मात्रका प्रतिस्पर्धीहरूले जितेका थिए। चुनावकै साँझ स्पेनी पत्रिका एल मुन्डोका दिल्ली संवाददाता भिक्टर गोमेजले मलाई उक्त चुनावबारे टिप्पणी गर्न भनेका थिए। मैले उनलाई दिएको लामो जवाफमध्ये उनले दुई वाक्य आफ्नो समाचारमा राखेका थिए।

एक, विपक्षीलाई बाहिरै राखेर गरिएको चुनावको नाटकले राजनीतिक दलहरूप्रति मात्र होइन, व्यवस्थाप्रति नै वितृष्णा जन्माउँछ। दुई, अब विपक्षी बाङ्लादेश नेशनलिस्ट पार्टी (बीएनपी) सित प्रदर्शनको विकल्प छैन भने सत्तारुढ अवामी लिगसित दमनको विकल्प छैन।

समयक्रममा यथार्थ त्यसै गरी विकास भयो। दशकौंदेखि मुठभेड र राजनीतिक हिंसामा अभ्यस्त भएको बाङ्लादेशमा दुवै कुराको बढोत्तरी भयो। झण्डै डेढ दशकमा अवामी लिगले चर्को दमन र हिंसा प्रयोग गरेर विपक्षी बीएनपीलाई लगभग निस्तेज नै बनायो। वैध प्रतिपक्ष निषेधमा परेपछि सरकारको कुनै पनि विरोध अवैध दर्ज हुन थाल्यो। अवामी लिगकी नेता शेख हसिनाको मनस्थिति बाँचुन्जेल यसैगरी चुनावको नाटक गरिरहने तर सत्ताबाट बाहिर ननिस्कने बन्न पुग्यो।

तर मूलधार थुनिएको नदीले विकल्प खोजे झैं बाङ्लादेशको प्रतिपक्षी र बागीचेत यसै मर्नेवाला थिएन। त्यसैले फरकमतको राजनीति गर्नेमा क्रमशः बीएनपी जस्ता मूलधारका दल किनारा लाग्दै जाने र अतिवादीहरूले तिनले छाडेको खाली ठाउँ भर्ने अवस्था बन्दै गयो।

हुँदाहुँदा सरकार विरोधी मध्येको एउटा अतिवादी कित्ताले छुराको राजनीति समेत सुरु गऱ्यो। सन् २०१५ तिर इस्लामिक अतिवादीहरूको समूहले धर्मनिरपेक्षता र धार्मिक स्वतन्त्रताको वकालत गर्ने ब्लगरहरूलाई सिलसिलाबद्ध रूपमा छुरा हानेर केहीको हत्या गरेपछि धेरै जना देशबाटै विस्थापित हुन बाध्य भए। यसरी बाङ्लादेशमा राजनीतिक हिंसाको पुरानो जरा झनै गहिरिन र झाँगिन पुग्यो।

विद्यार्थीहरूको नेतृत्वमा २०२४ मा शेख हसिनाको सरकार पल्टेसँगै मलगायत बाङ्लादेशका धेरै शुभचिन्तकहरूमा हिंसा र प्रतिशोधको त्यो दुष्चक्र तोडिएला कि भन्ने एउटा मधुरो आशा पलाएको थियो। किनकि, त्यो विद्रोहको अग्रभागमा इस्लामिक अतिवादीहरू खुलेर देखिएका थिएनन्।

तर त्यस खाले आशावादिता अब कठोर निराशामा बदलिइसकेको छ। बरु उल्टै सिंगो समाज र देश अहिले विस्फोटको बिन्दुतिर पुग्दै गरेका हुन् कि भन्ने भय चुलिएको छ।

मेरो विश्लेषण के छ भने सन् २०२४ को विद्यार्थी विद्रोह र सत्तापलटपछि सत्ता र शक्तिमा पुग्नेहरूले निषेध र राजनीतिक हिंसाको दुष्चक्र तोड्नका लागि हात लागेको अमूल्य अवसर चुकाएका छन् र बाङ्लादेश आज भयानक संकटको ढिकमा उभिएको छ।

त्यसका केही सूचकहरू यस्ता छन्-२०२५ जुलाईमा गोपालगञ्जमा अवामी लिगका समर्थकहरू र विद्यार्थी प्रदर्शनकारीहरूले खोलेको नयाँ दल एनसीपीबीच झडप हुँदा सेना परिचालन गर्नुपर्ने अवस्था आयो र पाँच जनाको ज्यानै गयो।

यही वर्षको १२ डिसेम्बरमा ढाकामा इन्किलाब मोन्चोका नेता ओस्मान हादीमाथि अज्ञात समूहले गोली हानेपछि १८ तारीखमा उनको मृत्यु भयो। लगत्तै भड्किएको हिंसामा बाङ्लादेशमा हसिनाको कठोर शासनमा समेत स्वतन्त्र मीडियाको धर्म धानेका प्रोथोमा आलो र द डेली स्टारका कार्यालयहरू जलाएर ध्वस्त बनाइयो। डिसेम्बर १८ कै राति मयमनसिंहमा एउटा भीडले दिपु चन्द्र दास नामक एक अल्पसंख्यक हिन्दू समुदायका मजदूरको धर्मनिन्दाको फर्जी आरोपमा बर्बर रूपमा हत्या गऱ्यो। विश्लेषकहरू अहिले यो भयमा छन् कि पछिल्ला केही दिनका त्रासद घटनाक्रम यत्तिमै रोकिने भन्दा पनि अबको भयानक दुर्घटनाका पूर्वसूचक मात्रै ठहरिने जोखिम छ।

२०२४ को सत्तापलटपछि समाजमा अवामी लिगविरुद्ध एक हदसम्म बदला र प्रतिशोधको भाव कायम हुनु स्वाभाविक थियो। शेख हसिनाले जसरी अन्तिमसम्म पनि प्रदर्शनकारीको हत्या गरेर सत्तामा टाँसिइरहने प्रयास गरिन्, त्यो पृष्ठभूमिमा नयाँ राजनीतिक संस्थापन उनी र उनको दलप्रति उदार हुने सम्भावना थिएन। तर पनि विद्यार्थी अगुवाहरू लगायत सत्तामा पुग्ने समूहले के बुझ्नुपर्ने थियो भने एकथरी निषेध र दमनको जवाफ अर्कोथरी दमन र निषेध थिएन। समाजमा र कार्यकर्ता स्तरमा अवामी लिगविरुद्ध प्रतिशोधको भाव नै थियो भने पनि त्यसलाई मत्थर पार्न अगुवा र नेताहरूले भूमिका खेल्नुपर्ने थियो। तर त्यसो भएन। २०२४ को सत्तापलटपछिको बाङ्लादेशी सत्ता संस्थापनले के बिर्सेको देखियो भने सामुन्नेमा अवामी लिगको भ्रष्ट र अलोकप्रिय संरचना भए पनि अन्ततः बाङ्लादेशको मूल चुनौती उल्लिखित राजनीतिक हिंसा र निषेधको दुष्चक्र थियो। सत्तामा पुग्नु भनेको जबसम्म ओर्लनै नसक्ने बाघ चढ्नुजस्तो हुन्थ्यो तबसम्म जो सत्तामा पुगे पनि अधिनायकवादको कस्सिँदै गएको गाँठो फुकाउन सम्भव थिएन।

एक किसिमले भन्नुपर्दा अहिले बाङ्लादेशमा शक्तिमा हुने सबैखाले राजनीतिक पात्रहरूले त्यस्तै गल्ती दोहोऱ्याइरहेका छन् जुन कुनै बेला शेख हसिना र उनकी प्रतिद्वन्द्वी खालेदा जियाले पालैपालो गर्ने गर्थे।

आउँदो फेब्रुअरी १२ का लागि तोकिएको निर्वाचन जसोतसो शान्तिपूर्ण र स्वतन्त्र रूपमा भयो भने अझै पनि बाङ्लादेशको अघि जाने सम्भावना जीवितै छ।

तर अवामी लिगलाई निषेध गरेर अगाडि जाँदा के स्मरण गर्नु राम्रो हुनेछ भने थोक धाँधली भएको पहिलो चुनाव (सन् २०१४) मा तत्कालीन विपक्षी बीएनपीलाई निषेध गर्दा ढाकामा जम्मा २२ प्रतिशत मत खसेको थियो। देशका विभिन्न ठाउँमा मानिसले त्यस्तो अनुपातमा चुनाव बहिष्कार गरेमा त्यसले चुनावकै वैधतामाथि ठूलो प्रश्न खडा गर्नेछ। र, चुनाव समाधान नभएर आफैं समस्या बन्न सक्नेछ। अहिलेको संक्रमणमा बाङ्लादेशको भविष्यलाई लिएर जेजति प्रश्नहरू मडारिइरहेका छन्, तिनको जवाफ आगामी चुनावपछि पनि भेटिएन भने बाङ्लादेश दीर्घकालीन अस्थिरता र अस्तव्यस्तताको बाटोमा लाग्ने निश्चित छ।

त्यस खालको अस्थिरतामा के के हुन सक्छ भन्ने कुराको झलक विगत केही दिनका घटनाक्रमले दिइसकेका छन्। प्रश्न सोध्ने मीडियाका कार्यालय जलाउनेदेखि अल्पसंख्यक समुदायका मानिसहरूलाई धर्मनिन्दाका फर्जी आरोपमा ज्युँदै जलाउनेसम्मका यी घटनाले कतै बाङ्लादेश जस्तो विश्वकै उच्च जनघनत्व भएको देश अन्तहीन अराजकता र ध्वंसको बाटोमा जान्छ कि भन्ने जोखिम समेत उत्पन्न गरेको छ।

बाङ्लादेशमा हाल चलिरहेको हिंसा देखेर त्यसबाट तर्सनुको सट्टा उताकै शैलीमा राजनीतिक हिंसाको आह्वान गर्नेहरूको नेपालमा पनि बिगबिगी छ। जसबाट हामी र समाजलाई जोगाउनु जरुरी छ। आफूले शुरू गर्ने निषेध र हिंसाले कुनै दिन आफैँलाई निल्न सक्छ भन्ने पाठ नेपालका धेरै राजनीतिज्ञहरूले शेख हसिनाको हविगत हेरेर समेत सिकेका छैनन्।

बरु बदलिँदै गरेको यथार्थलाई बुझ्न छाडेर शेख हसिनाले झैं हवाइ षड्यन्त्र कथाहरूको खेती गरेर आफूलाई चोखो बनाउने निरर्थक अभ्यास गरिरहेका छन्।

देशको राजनीतिक कित्ता यसरी निर्लज्ज र आत्मकेन्द्रित हुँदा समाज आफैं कसरी अतिवादतिर जान्छ भन्ने उदाहरण बाङ्लादेश त हो नै, नेपालमै पनि संवैधानिक परिपाटी ढालेर अराजकतामा सत्ता हत्याउन चाहनेहरूको कमी छैन। बाङ्लादेशमा २०२४ को आन्दोलन उठेयता भएको अल्पसंख्यक हिन्दूहरूमाथिको अत्याचार, हिंसा र हत्यालाई वहाना बनाएर नेपालमा साम्प्रदायिक विद्वेष फैलाउने प्रयास अघिल्लो वर्षदेखि नै हुँदै आएको हो। त्यो प्रयास पछिल्ला दिनहरूमा झनै तीव्र भएको छ।

भदौ २४ को विध्वंसको स्केल छाड्ने हो भने नेपालमा राजनीतिक हिंसा, विभाजन, निषेध र ध्रुवीकरण बाङ्लादेशमा भन्दा धेरै कम रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ। तर जसरी रातारात जस्तो भदौ २३ र २४ का घटना भएका थिए, त्यसैगरी कुनै ससानो जस्तो लाग्ने अनपेक्षित घटनाक्रमले आगोको झिल्कोको काम गर्ने र देशमा अर्को डढेलो लाग्ने जोखिम नेपालमा अद्यापि कायम छ।

त्यसैले एकअर्काको अस्तित्व स्वीकारेर संयमित रूपमा चुनावमा जाने र फागुन २१ भन्दा ढिलो नगरीकन लोकतान्त्रिक पद्धतिमा फर्किने बाहेक नेपालसामु अहिले अर्को कुनै प्रीतिकर विकल्प छैन।

हिमाल खबरबाट

क्रिसमस पर्व : यस्तो छ महत्व ?

हरेक वर्ष क्रिसमस २५ डिसेम्बरकै दिन मनाइन्छ। हुन त क्रिसमसलाई ईसाइहरुको पर्व भनिन्छ, यद्यपि यो पर्वलाई सबै धर्म मान्ने व्यक्तिहरुले उत्तिकै उल्लासका साथ मनाउन थालिसकेका छन्। यतिमात्र होइन, नेपालमा मात्र होइन, सम्पूर्ण विश्वमा नै क्रिसमसलाई धुमधामका साथ मनाइन्छ। क्रिसमस एक मात्र त्यस्तो पर्व हो, जुन हरेक वर्ष २५ डिसेम्बरकै दिन मनाइने गरिन्छ।

क्रिसमस पर्वको खास मान्यता के छ भने संसारका मानिसहरूको पापलाई क्षमा (मुक्त) गराउन तथा रोक्नका लागि ईश्वरले आफ्नो एक मात्र पुत्र येसु ख्रिस्टलाई यस धर्तीमा पठाउनु भयो। यिनै ख्रिस्टले संसारभरीका मानिसहरूको पापलाई मुक्त गराउने उद्देश्यले प्रेम, विश्वास, शान्ति, धर्म, सत्य आदिको दिव्य उपदेश बाँड्ने क्रममा आफ्नो प्राण नै त्यागेको कुरा पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा पढ्न पाइन्छ।

यिनले संसारका मानिसलाई प्रेम र भाइचाराको साथ रहन सन्देश दिएका छन्। येसु एक महान् धार्मिक केन्द्रीय व्यक्ति थिए। उनले समाजलाई प्रेम र मानिसहरूलाई शिक्षा दिएका छन्। यिनलाई ईसाइ धर्मका संस्थापक पनि मानिन्छ।

क्रिसमस पर्व हरेक वर्ष ईशा मसीहको जन्म दिवसको रुप्मा मनाउने गरिन्छ। ईसाइ धर्म मान्ने व्यक्तिहरु ईशा मसीहलाई सूर्यको भगवान मान्छन्। त्यसैले ईसाइहरुका लागि यो पर्वको एउटा विशेष महत्व छ। एउटा महत्वपूर्ण कुरा के छ भने ईसा मसीहको जन्म भएको थियो, यो कुरा पूर्णरुपले स्पष्ट छैन। जहाँसम्म कि बाईबलमा पनि ईसा मसीहको जन्मको तारिखको कुनै पुष्टि गरिएको छैन।

जिससको जन्मको वास्तविक तारिकको बारेमा कसैलाई पनि जानकारी छैन। भनिन्छ, जिससको जन्म २ बिसी तथा ७ बिसीको बिचमा अर्थात् ४ बिसीमा भको थियो।

त्यस बेलाको समयलाई वषको आधारमा होइन, बिसीको आधारमा हेरिन्थ्यो।

त्यस्तो बेला जिससको जन्मको वास्तविक तिथी तथा समयको बारेमा कहिं पनि लेखिएको छैन। यहाँसम्मकि बाइबलमा पनि जिससको जन्मको तारिखको बारेमा भनिएको छैन।

यसकारण २५ डिसेम्बरमा मनाइन्छ

वास्तवमा, एउटा निकै नै प्रारम्भिक ईसाइ परम्पराका अनुसार, जुन दिन मेरीलाई उनीसँग एक अति नै विशष बच्चा अर्थात् यीशु हुनेछन् भनिएको थियो, त्यो तारिख थियो २५ मार्च। २५ मार्चको नौ महिनापछि २५ डिसेम्बर।

यस्तो बेला यीशुको जन्मका लागि २५ डिसेम्बर सबैभन्दा राम्रो दिन मानियो। यसका अतिरिक्त उक्त तिथिलाई एक रोमन पर्व अथवा मकर संक्रान्तिसँग सम्बन्ध स्थापित गर्ने आधारमा पनि चुनिएको मानिन्छ।

क्रिसमस मनाउने परम्परा पनि निकै पुरानो हो। सबैभन्दा पहिला क्रिसमस ३३६ ईशा पूर्वमा रोमनका पहिलो ईसायी रोमन सम्राटको समयमा २५ डिसेम्बरको दिन मनाइएको थियो। त्यो समयमा त्यो रोमन स्टेटको आधिकारिक पर्व थिएन।

त्यसो त, त्यसपछि जिससको जन्मको तारिखका लागि विवाद समेत भयो। यद्यपि, त्यसको केही वर्षपछि पोप जुलियसले आधिकारिक रुपबाट जिससको जन्म २५ डिसेम्बरलाई नै मनाउने घोषणा गरियो। त्यसपछि हरेक वर्ष २५ डिसेम्बरको दिन क्रिसमस मनाउने परम्पराको थालनी भएको हो।

कोदो, मकै फल्ने बारीभरी लटरम्म सुन्तला

बागलुङ । पछिल्ला समयमा बसाइँसराइले गाउँ रित्तिँदै छ । गाउँमा भएकाहरु पनि शहर झर्ने मिति जुराउँदै छन् । जिल्लास्थित किमबोटबाट बसाइँ सर्नेमध्येका लोकनाथ कँडेल एक हुन् । १३ वर्ष अगाडि सुविधा खोज्दै बागलुङ बजार झरेका उनी अहिले पनि प्रायः गाउँमै भेटिन्छन् । कँडेल गाउँमै भेटिनुको मुख्य कारण हो, सुन्तला । जिल्लामै अगुवा किसानका रुपमा परिचित कँडेलले बसाइँसरे पनि जग्गा जमिन र घर छोडेका छैनन् ।

किमबोट गाउँमा उनको ३२० बोट सुन्तला छन् । यसमध्ये २५० बोटले फल दिइरहेका छन् । सुन्तलाको स्याहार सुसारका लागि उनी हरेक हप्ता गाउँ पुग्छन् । कँडेलले सुन्तला खेती गर्न थालेको साढे तीन दशक बढी भयो ।

विसं २०४७ मा रु ३५ हजार लगानी गरेर सुरु गरेको सुन्तलाखेती अहिले फस्टाएको छ । हरेक वर्ष आम्दानी बढ्दै गइरहेको छ । २०४७ सालमा कँडेलले सुन्तलाखेती सुरु गर्दा बागलुङ जिल्लामै सडक आएको थिएन । स्थानीय कासीराम कँडेलले बिहुँ क्षेत्रमा सुन्तला खेतीको सुरुआत गरे । उनीबाटै सिकेर उनले सुन्तला लगाएका हुन् । साठी वर्षीय कँडेलले १४ रोपनी क्षेत्रफलमा सुन्तलाखेती गर्दै आएका छन् ।

गाउँको माया र सुन्तला खेतीप्रतिको मोहले गर्दा बागलुङ छोडेर टाढा बसाइँ नसरेको कँडेल बताउँछन् । वरपरका छिमेकीले धमाधम गाउँ छोडेपछि आफूले पनि परिवार लिएर बागलुङ बजार आएको उनको भनाइ छ । बिरामी पर्दा नजिक उपचार गर्ने आशले मात्रै आफू बजार झरेको कँडेलले बताए । भएभरको सम्पत्ति गाउँमै रहेको जनाउँदै कँडेल अहिले पनि सबैभन्दा धेरै सुन्तला उत्पादन गर्ने आफू भएको बताउँछन् ।

"औषधि पानी खाने अस्पतालको नजिक भनेर बजार झरेको, हाम्रो नातागोता र छरछिमेकी सबै तराईतिर गए, हामीहरु चाँही घर पायकपर्छ भनेर बागलुङ बजारमा आएको हो, यहाँबाट गाउँ नजिक छ, हरेक साता गाउँ जाने सुन्तलामा मल पानी लगाउने, गोडमेल गर्ने काम गर्छु" उनले भने-"म बजारमा बस्ने भन्ने मात्रै मेरो मन दिनहुँ गाउँमा हुन्छ, गाउँमा धेरै सुन्तला छ, अझ यो बेला टिप्नका लागि तयार हुँदैछ, चोर लाग्ने डर हुन्छ ।"

अहिले लटरम्म सुन्तला फलेका बारीमा पहिले कोदो, मकै उत्पादन गरेर जीविकोपार्जन गरेको कँडेलले स्मरण गरे । मकै र कोदो उत्पादन गर्दा वर्षभरी खान नपुग्ने जनाउँदै अहिले सुन्तलाले जीवनस्तर नै परिवर्तन भएको कँडेल बताउँछन् । सुन्तला खेतीबाट छोराहरु पढाएको सुनाउँदै अहिले सबै जापान, अमेरिका र पोर्चुगल रहेको उनको भनाइ छ ।

सुन्तलाखेती गर्न थालेपछि कुनै पनि जग्गा बाँझो राख्न नपरेको कँडेलले बताए । सुन्तलाखेती गर्दाका बखत सडकले गाउँ नजोडिएको भन्दै डोकोमा बोकेर बागलुङ बजार ल्याएर बिक्री गरेको स्मरण गर्दै अहिले त्यस्तो अवस्था नरहेको उनले जनाए । बसाइँसराइ गरेर तराई झरेकाहरुले पनि सुन्तलाको मायाले जग्गा जमिन नबेचेको उनी सुनाउँछन् ।

उनले भने-"सुरु सुरुमा ढोकोमा बोकेर बागलुङ बजार पुऱ्याउँथ्यौं, अहिले व्यापारी बारीमै आएर बगानै किन्छन्, बगानै बिक्री गर्दा हामीहरुले उचित मूल्य पाउन सक्दैनौं, व्यापारीलाई बगान नदिँदा बजार नपाएर कुहिने डर हुन्छ, राज्यले हाम्रो उत्पादनलाई उचित मूल्य दिएर बजारीकरण गरिदिने भए धेरै आम्दानी गर्न सकिन्थ्यो ।"

जिल्लाकै बढी सुन्तला फलाउने लोकनाथ

उनी बागलुङ जिल्लामै सबैभन्दा बढी सुन्तला उत्पादन गर्ने किसान हुन् । उनले गत वर्ष रु १३ लाखको सुन्तला बिक्री गरेका थिए, भने यसवर्ष रु १५ लाखको बिक्री गरिसकेका छन् । थप दुई लाखको परिवारले खानका लागि राखेको कँडेलले सुनाए । तीस बोटबाट खेती सुरु गरेको जनाउँदै हरेक वर्ष नयाँ बिरुवा थप्दै गएको उनको भनाइ छ ।

हालसम्म करिब २५ लाख बढी लगानी गरिसकेको कँडेलले बताए । अहिले किमबोट गाउँमा सुन्तलाखेती नगर्ने कोही पनि नभएको उनको भनाइ छ । पछिल्लो समय बिहुँ क्षेत्र सुन्तला गाउँका रुपमा पचिरित हुँदै गएको उनी बताउँछन् । यस वर्ष चितवन र धादिङका व्यापारीले सुन्तला बगान खरिद गरिसकेको कँडेलले जनाए । सुन्तलाको दाना बढ्ने बेला असिना पर्दा केही क्षति भए पनि अघिल्लो वर्षको तुलनामा उत्पादन बढेको उनको भनाइ छ ।

दाङमा फरार प्रतिवादी खोजतलास अभियान

दाङ । फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन जिल्ला प्रहरी कार्यालयले फरार प्रतिवादी खोजतलास अभियान सञ्चालन गरेको छ ।

यसक्रममा एक साताको अवधिमा २७ जना फरार प्रतिवादी पक्राउ परेका जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता चक्रबहादुर शाहले जानकारी दिए । उनका अनुसार यही पुस १ देखि पुस ७ गतेसम्म जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहतका प्रहरी टोली खटिएर गरिएको खोजतलासका क्रममा विभिन्न मुद्दाका २७ जना फरार प्रतिवादी पक्राउ परेका हुन् । प्रवक्ता शाहका अनुसार पक्राउ परेका प्रतिवादीहरूबाट जम्मा रु तीन लाख ७६ हजार ८५३ जरिवाना असुल गर्नुपर्ने देखिएको छ । साथै उनीहरूलाई जम्मा चार वर्ष छ महिना १५७ दिन कैद सजाय तोकिएको छ । पक्राउ परेका प्रतिवादीलाई फैसला कार्यान्वयनका लागि दाङ देउखुरी जिल्ला अदालतमा पठाइएको पनि प्रवक्ता शाहले जानकारी दिए ।

मोटरसाईकल हराएको सूचना

गंगा लक्ष्मी ट्रेड सेन्टरको नाममा रहेको मोटरसाईकल यही मिति २०८२।०६।०२ गते बुटवल-११, कालिकानगर आफ्नै अफिसको पार्किङ्गबाट राति ६.३० बजेको समयमा हराएको हुँदा फेला पार्नु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु होला ।

ठेगाना : बुटवल-११, कालिकानगर
मोडल : CB SHINE HONDA २०१६ मोडल १२५ सीसी कालो रंग
सवारी नम्बरः लु.३२ प. ४६९०
इन्जिन नं. : JC65E70681415
च्यासिस नं. : ME4J652KG7213367
सम्पर्क : ९८५७०२११२०

बिमालेख हराएको सूचना

मेरो निम्न विवरण भएको लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लिमिटेडको बिमा लेख मिति २०८२।०८।०५ गते सुनवलबाट परासी आउने क्रममा हराएको हुँदा फेला पार्नुहुने महानुभावहरुले नजिकैको प्रहरी कार्यालय अथवा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

नामः भीम बहादुर सुनार
बिमालेख नम्बरः १५००२७८४६
ठेगानाः रामग्राम नगरपालिका वडा नं.-३, नवलपरासी
सम्पर्क नम्बरः ९८४७४२०३९८

बौदीकालि गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
डेढगाउँ, (नवलपरासी ब.सु.पू.)
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रकाशित मितिः २०८२/०९/१०

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयको मिति २०८२/०८/०१ गते PPMO को विद्युतीय सूचना पोर्टल मार्फत एंव हिमालय टाईम्स राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित सूचना बमोजिम पेश भएका प्रस्तावहरु मध्ये देहायका प्रस्ताव न्यूनतम् मूल्यांकित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही भई बौदीकाली गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको बोलपत्र मूल्यांकन समितिको मिति २०८२/०९/०९ को को निर्णयानुसार स्वीकृतीको लागि छनौट गर्ने निर्णय भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ उपदफा (२) एंव बौदीकाली गाउँपालिकाको सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७९ को नियम ६३ बमोजिम सवै बोलपत्रदाताहरुको जानकारी समेतका लागि यो ७ (सात) दिने आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशिल

क्र.सं.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	स्वीकृतीको लागि छनौट भएको फर्मको नाम	कबोल अंक (मुल्यअभिवृद्धि कर समेत)	लागत अनुमान भन्दा घटी प्रतिशत
१	BRM/NCB/ WORKS-05/ 2082/83	Upgrading of Ribdi-Dadahara Sadak	Yucca Construction Pvt.Ltd.,Pokhara-17 Birauta, Nepal.	१९,८२,४७८.०४/-	३१.४६%
२	BRM/NCB/ WORKS-06/ 2082/83	Upgrading of Galjaudi-Ribdi (Magar Darai Bastiko Pahuch) Sadak	YuccaConstruction Pvt.Ltd.,Pokhara-17 Birauta, Nepal.	३४,२७,४४१.२३/-	३२.४९%

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सिद्धार्थनगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आशयपत्र सम्बन्धी सूचना

प्रकाशित मिति २०८२।०९।१०

यस सिद्धार्थनगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट निम्न मितिमा प्रकाशित बोलपत्रको सूचना बमोजिम तोकिएको समयभित्र रितपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रदाताहरुको नियमानुसार बोलपत्र मूल्यांकन समितिबाट मूल्यांकन गरी सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ (१) बमोजिम सारभुत रुपमा प्रभावग्राही न्यूनतम मूल्यांकित बोलपत्रदाताको रुपमा छनौट गरी सोही ऐनको दफा २७ उपदफा (२) प्रयोजनार्थ यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र. स.	कामको नाम / ठेक्का नं.	बोलपत्र आह्वान मिति	स्वीकृत बोलपत्रदाता	कबोल अंक (मु.अ. कर तथा पि. एस. समेत)
1	Road Construction and Upgrading work at Manakamana Path & Drain Cover. Maintenance of drain at Buddha Path west main drain of Ward No. 01(SNP/NCB-01/082/083	2082/07/18	श्री वैष्णवी निर्माण सेवा, रोहिणी - १,	NRs. 36,01,137.76
2	Construction and Upgrading of Bhanu Path Road at Ward No.09 (SNP/NCB-02/082/083	2082/07/18	श्री अमृत कन्स्ट्रक्सन, सि.न.पा. - ११,	NRs. 21,83,598.72
3	Upgrading and Construction of Road towards Krishna patakar house south to upto tinkune Road, towards Krishna patakar house north to west then south Road, towards Byapar sangathan soth to west Road, towards Udayapur santinagar path to east, man thapa house Road (SNP/NCB-03/082/083)	2082/07/18	श्री सितला निर्माण सेवा प्रा. लि., सि.न.पा-९,	NRs. 15,09,816.07
4	Upgrading and Construction of Kandu Path at Ward no (SNP/NCB–04/082/083	2082/07/18	श्री लक्की एण्ड शिव कन्स्ट्रक्सन, काठमाण्डौं	NRs. 17,57,997.51

थप जानकारीका लागि सिद्धार्थनगर नगरपालिका योजना शाखामा सम्पर्क गर्नु होला ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Sunchhahari Rural Municipality
Office of The Rural Municipal Executive
Pobang, Rolpa

Invitation for E-Bids

(Date of Publication: 25-12-2025, 10:00 am)

1. Office of Sunchhahari Rural Municipality, Pobang, Rolpa, invites electronic bids from eligible bidders for the construction works of Following Projects.

Contract ID	Description of works	Estimated Amount (Excluding VAT and contingencies) NRs.	Bid Security NRs.	Bid Fee NRs.	Bid Validity Period (Days)
SRM/WORKS/ SQ/01/082-083	Charipani Chaitethan Sinchai Aayojana	1,731,053.03	45,000.00	1,000.00	45
SRM/WORKS /SQ/02/082-083	Narbang Pokhara Motorbato Nirman Yojana	1,274,212.59	36,000.00	1,000.00	45
SRM/WORKS/ SQ/03/082-083	Saamudayik Swasthya Ekai Kendra Dhungsi Bhawan Nirman Tatha Marmat	1,699,014.26	45,000.00	1,000.00	45
SRM/WORKS/ SQ/04/082-083	Radhung Chirkabang Motorbato Nirman Sunchhahari-5, Rolpa And Siuri Rangsi Motorbato Nirman Yojana Sunchhahari-4, Rolpa	1,698,654.83	45,000.00	1,000.00	45
SRM/WORKS/ SQ/05/082-083	SaraswotiMa.Bi. GherabarTatha Field Nirman Sunchhahari-1, Rolpa And Janata Aa.Bi Baasadanda Field Tatha Gherabar	1,698,904.23	45,000.00	1,000.00	45
SRM/WORKS/ SQ/06/082-083	Ne.Ra.Aa.Bi.Lyabang Gate Sahit Gherabar Sunchhahari-7, Rolpa And Ward Kaaryalaya Bhawanma Gherabar Yojana Sunchhahari-6, Rolpa	1,700,177.25	45,000.00	1,000.00	45

2.Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

Office Name	Sunchhahari Rural Municipality,Pobang, Rolpa	Last date of submission	2026-01-09, 12:00 pm
Name of the Bank	Nepal SBI Bank Ltd, Sunchhahari,Rolpa	Bid opening date	2026-01-09, 2:00 pm
Account Name	SUNCHHAHARI RMU GA 1.1 ANTARIK RAJASWA KHATA	SUNCHHAHARI RMU GA 3.1 STHANIYA TAHA DHARAUTI KHATA	
Account No.	43595241207004	43525240600003	

3. For more information,please visit PPMO websitewww.bolpatra.gov.np/egpor office of Sunchhahari Rural Municipality, Pobang, Rolpa.
4. Bidder can only bid electronically through PPMO's websitewww.bolpatra.gov.np/egp. Any conditions so far not covered shall be as per Public Procurement Act, 2063 (Amendment-2073) and Public Procurement Regulation, 2064. Any amendments in tender notice shall be published in e-procurement section.

Ast.Chief Administrative Officer

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

के तपाईंको घरको शिट, नाली, जाम भयो भने चिन्ता नलिनुहोस र सेनेटरी जगतमै बढी क्षमता, अत्याधुनिक प्रविधि, पावर फूल रोटर भ्याकुम पम्प, बिजुली नचाहिने एक मात्र सेनेटरीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् । लोडसेडिङ्गको बेला पनि सेवा दिइने छ ।

सम्पर्कः
तिनाउ सेनेटरी
बुटवल-१०, सुख्खानगर, रूपन्देही,
फोन: ९८५७०५८८१३,९८०७१८०८१३

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

तपाईको सहर बुटवल तथा लुम्बिनी अंचलमा आधुनिक जापानीय मेशिनद्वारा सेफ्टी टंकी ट्वाइलेटको रिङ्ग भरिएमा १० मिनेटमा नै सफा गरिनेछ ।

- ट्वाइलेट, वाथरुम, किचन र नाली जाम भएमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।
- लोडसेडिङ्ग भएको बेलामा पनि अत्याधुनिक भ्याकुमद्वारा १० मिनेटमै सफ्टी टंकीको रिङ खाली गरिने छ ।

सुपथ मूल्यमा काम गर्ने र गराउन हामीलाई एक चोटी सेवा गर्ने मौका दिनुहोस

सम्पर्कः
सीताराम सफा सेनेटरी
भैरहवा
९८६९७८९२७५,९८००७६०६२२

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

सेफ्टी ट्याङ्की, भरिएर, शिरनाली जाम भएर समस्या परेको छ ?
हामी तपाईंको समस्या तुरुन्त ५ मिनेटमै हल गरी दिनेछौं ।
क्षेत्रः लुम्बिनी, भैरहवा, परासी, बुटवल मर्चवार

प्रो. रामशाह शाहानी
विशाल सेनेटरी
बर्मेलीटोल, भैरहवा
मो.9847324755,9804406297

‘डिजाइन च्यालेञ्ज वर्कसप’ क्याननमा

बुटवल । क्यानन माध्यमिक विद्यालयले बुटवलमै पहिलो पटक ‘डिजाइन च्यालेञ्ज वर्कसप एण्ड आइडिया पिचिङ’ प्रतियोगिता गरेको छ । विद्यार्थीहरुले सृजनशिल र व्यवस्थित सोंच्ने, सामूहिक रुपमा काम गर्ने र आफ्ना आइडियाहरुमा मानिसहरुलाई प्रभावित गर्ने सीप र क्षमताको विकास गर्ने उद्देश्यले बुटवल क्षेत्रमै पहिलो पटक प्रतियोगिता गरिएको विद्यालयले जनाएको छ ।

पुस ६ गतेदेखि सुरु भएको प्रतियोगिताअन्तर्गत पहिलो दिन माइन्डसेट निर्माण, दोस्रो दिन सीप अभिवृद्धि र तेस्रो दिन अर्थात् मंगलबार अवधारणा (आइडिया) को प्रस्तुतिकरण गरिएको थियो । मंगलबार भएको अवधारणा प्रस्तुतिसँगै उत्कृष्टहरुलाई पुरस्कृत गरिएको छ । प्रतियोगितामा एभरेष्ट बोर्डिङ् स्कूलले ‘द बेस्ट डिजाईन थिङ्कर’ र न्यू होराइजन मावि बुटवलले ‘द मोस्ट प्रोमिसिङ आईडिया अवार्ड’ प्राप्त गरे । अवार्ड प्राप्त दुवै विद्यालयलाई प्रमुख अतिथि बुटवल उप-महानगरपालिका वडा नं. ८ का वडाध्यक्ष यज्ञप्रसाद पंगेनी र विद्यालयका प्राचार्य शंकर भण्डारीले नगद र प्रमाणपत्रले पुरस्कृत गरे । प्रतियोगितामा निर्णायकका रुपमा युवा उद्यमीकातर्फबाट मोहन ठाकुर, इञ्जिनियर प्रमिना घिमिरे र सामाजिक अभियन्ता विक्रम क्षेत्री रहेका थिए ।

वडाध्यक्ष पंगेनीले क्याननले बुटवल क्षेत्रमा फरक, व्यवहारिक र समयअनुकुलको कार्यक्रम गरेको बताए। उनले यस्ता कार्यक्रमले विद्यार्थीको सिर्जनशिलतासँगै स्थानीय तहहरुलाई समेत नयाँ योजना बनाउने बारेमा सुझाव प्राप्त हुने जनाए ।

विद्यालयका प्राचार्य भण्डारीले बुटवलमा पहिलो पटक विद्यार्थीहरुलाई व्यवस्थित रुपमा सोंच्न, आफ्ना आइडिया बताउन र अनुसन्धान गर्न प्रेरित गर्ने गरी डिजाईन च्यालेञ्ज वर्कसप गरिएको बताए । उनका अनुसार यो कार्यक्रमले विद्यार्थीहरुको परम्परागत सौंचमा समेत परिवर्तन ल्याउन मद्दत गर्नेछ । उनले कक्षाकोठालाई समेत अब सृजनशिल र अनुसन्धानमूलक बनाउन यस्ता कार्यक्रमले टेवा दिने विश्वास व्यक्त गरे ।

कार्यक्रममा युटिभा नेपालका सहसंस्थापक तथा प्रशिक्षक अजय यादवले तीन दिनसम्म वर्कसप र आइडिया पिचिङका लागि सहजीकरण गरेका थिए । कार्यक्रममा दीप बोर्डिङ् हाई स्कूलका प्राचार्य टिकाराम न्यौपाने, स्कलर्स होम बोर्डिङ् स्कूलका प्राचार्य बाबुराम बञ्जाडेले क्याननको यो कार्यक्रम नयाँ र निकै उपयोगी भएको भन्दै सबैको साथ आवश्यक रहने बताए । उक्त कार्यक्रममा अभिभावक संघ रुपन्देहीका अध्यक्ष लोकनाथ ज्ञवाली, एभरेष्ट इङ्ग्लिस बोर्डिङ् स्कूलका प्राचार्य कृष्णप्रसाद न्यौपाने, क्यानन माविका सह-प्राचार्य विष्णुप्रसाद न्यौपानेलगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

बुटवल ८ सुख्खानगरस्थित क्याननले पहिलो पटक मोडेलका रुपमा यो प्रतियोगितालाई सञ्चालन गरेको हो । यसका अतिरिक्त विद्यार्थीहरुको सिकाइको दायरा फराकिलो बनाउन विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापका साथै रचनात्मक कार्यक्रमहरु गर्दै आइरहेको छ ।

‘¿kGbx{ldf :g's/ se8{n / k|zIf0f s]Gb|h¿/L’

जिल्लास्तरीय स्नूकर प्रतियोगिताको तयारीबारे नेपाल बिलियड्‌र्स, पुल तथा स्नूकर संघ रुपन्देहीका महासचिव प्रकाश क्षेत्रीसँग दैनिक लुम्बिनीका लागि आचार्य प्रदीपले गरेको कुराकानीको सम्पादित अंश ।

प्रकाश क्षेत्री
महासचिव
नेपाल बिलियड्‌र्स, पुल तथा स्नूकर संघ, रूपन्देही

» अहिले आयोजना गर्न लागिएको जिल्लास्तरीय स्नूकर प्रतियोगिताबारे बताइदिनुहोस् न ।

नेपाल बिलियड्‌र्स, पुल तथा स्नूकर संघ रुपन्देहीको आयोजनामा यो ९औं जिल्ला खेलकुदअन्तर्गतको खुला स्नूकर प्रतियोगिता हो । यो प्रतियोगिता हामी हरेक वर्ष गर्दै आएका छौं । संघको मुख्य उद्देश्य भनेकै खेलाडी उत्पादन गर्नु हो । रुपन्देही जिल्लाबाट राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेलाडी उत्पादन गर्ने दीर्घकालीन लक्ष्यसहित हामीले यो प्रतियोगिता निरन्तर आयोजना गरिरहेका छौं ।

» प्रतियोगिता आयोजना गर्दा मुख्य चुनौती के-के छन् ?

सबैभन्दा ठूलो चुनौती भनेको कभर्ड हलको अभाव हो । ब्याडमिन्टन, भलिबलजस्तै स्नूकरका लागि पनि कभर्ड हल आवश्यक पर्छ । तर स्थानीय, प्रदेश वा केन्द्र सरकारबाट अहिलेसम्म यस्तो पूर्वाधार उपलब्ध हुन सकेको छैन । त्यसैले हामीले प्रतियोगिता प्रायः निजी क्लबहरूमा इन्डोरमै गर्नुपरेको छ ।

» कभर्ड हल भएमा के फाइदा हुन्छ ?

कभर्ड हल भए कम्तीमा दुई-तीन सय दर्शक अट्ने व्यवस्था हुन्थ्यो । दर्शक बढेपछि प्रचारप्रसार पनि हुन्थ्यो र खेलाडीहरूको मनोबल अझै उच्च हुन्थ्यो । पत्रकार साथीहरूले पनि यस क्षेत्रमा राम्रो भूमिका खेल्दै आउनुभएको छ, जुन निरन्तर रहेमा खेल जनस्तरसम्म पुग्ने हाम्रो विश्वास छ ।

» अहिले प्रतियोगिताको तयारी कहाँसम्म पुगेको छ ?

अहिले प्रथम र द्वितीय हुने खेलाडीका लागि कप खरिदको तयारी भइसकेको छ । टेबल सेटअप र सिट व्यवस्थापन दुई-तीन दिनभित्र पूरा हुनेछ । प्रतियोगितामा रुपन्देहीसँगै नजिकका पाल्पा लगायत अन्य जिल्लाका खेलाडीहरू पनि सहभागी हुनेछन् ।

» सहभागी खेलाडी संख्या र छनोट प्रक्रिया कस्तो छ ?

हामीले खेलाडी कार्ड प्रणाली लागू गरेका छौं । कार्ड भएका खेलाडी मात्र सहभागी हुन पाउनेछन् । कुल १२८ जना खेलाडी सहभागी गराउने योजना छ । बुटवल उप-महानगरपालिकाले मुख्य सहयोग गरेको छ ।

» प्रतियोगिताको अनुमानित खर्च र पुरस्कार राशि कस्तो छ ?

अनुमानित खर्च करिब १५ लाख रुपैयाँ छ । प्रथम पुरस्कार १ लाख, दोस्रो पुरस्कार ५० हजार रुपैयाँ रहेको छ । साथै हाईएस्ट ब्रेक, बेस्ट डिसिप्लिन र राइजिङ प्लेयर गरी पाँचवटा विशेष पुरस्कार पनि राखिएका छन् । जिल्लास्तरमा यो नेपालकै सबैभन्दा ठूलो पुरस्कार राशिमध्ये एक हो भन्ने हाम्रो बुझाइ छ ।

» यस प्रतियोगिताले खेलाडीहरूमा कस्तो प्रभाव पारेको छ ?

ठूलो पुरस्कार राशिका कारण खेलाडीहरूको मनोबल निकै बढेको छ । अहिले नै खेलाडीहरू तयारीमा जुटिसक्नुभएको छ । यसले रुपन्देहीलाई राष्ट्रियस्तरमा चिनाउने र नयाँ खेलाडी उत्पादन गर्ने ठूलो भूमिका खेलेको छ ।

» रुपन्देहीमा स्नूकर खेलको सुरुआत र तपाईंहरू यसमा कसरी आबद्ध हुनुभयो ?

यस खेलमा हामीलाई अग्रज दाजुहरू-सञ्जय रत्न भद्राचार्य, प्रमोद दाइ, दुर्गा दाइ र भैरवबाट बिजु दाइहरूले प्रेरित गर्नुभएको हो । उहाँहरूकै खेल देखेर हामी यसमा लाग्यौं र संघमा पनि आबद्ध भयौं । अग्रजहरूले जगाएको यो खेललाई हामीले निरन्तरता दिन प्रयास गरिरहेका छौं ।

» रुपन्देहीबाट राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सफल खेलाडी को-को छन् ?

रेगन श्रेष्ठ रुपन्देहीकै गर्व हुनुहुन्छ । उहाँले नेपालभरि हजारौं ट्रफी जित्नुभएको छ र सार्कस्तरमा पनि उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्नुभएको छ । हाल कुलदीप (कुलल) भाइजस्ता खेलाडीहरू नेपालका टप एट खेलाडीहरूमध्ये पर्न सफल हुनुभएको छ र उहाँ पनि यो प्रतियोगितामा सहभागी हुनुहुन्छ ।

» रूपन्देहीमा स्नूकर खेलाडी र क्लबहरूको अवस्था कस्तो छ ?

हाल रुपन्देहीमा करिब १३० वटा क्लब दर्ता छन् । सबै क्लब नियमित भने छैनन् । कार्ड वितरणका आधारमा करिब १४० खेलाडीको तथ्यांक छ । तर सबै खेलाडी नियमित प्रतियोगितामा सहभागी हुँदैनन् ।

» स्नूकर खेललाई अझै व्यवस्थित गर्न के आवश्यक देख्नुहुन्छ ?

स्नूकर हाई-प्रोफाइल खेल हो । यसमा ड्रेस कोड, लाइटिङ, अनुशासन सबै कडाइका साथ पालना गर्नुपर्छ । अहिले नेपालमा औपचारिक स्नूकर एकेडेमी छैन । यदि सरकारले कभर्ड हल र प्रशिक्षण केन्द्रको व्यवस्था गरिदिएमा यो खेल अझै व्यवस्थित र व्यावसायिक बन्थ्यो ।

» अन्त्यमा के भन्न चाहनुहुन्छ ?

स्नूकर खेल रुपन्देहीमा विगत २०-२२ वर्षदेखि निरन्तर हुँदै आएको छ । संघले पछिल्लो १०-१५ वर्षदेखि नियमित प्रतियोगिता गर्दै आएको छ । सरकार, स्थानीय तह र सरोकारवाला निकायको सहयोग पायौं भने रुपन्देहीलाई स्नूकरको केन्द्रका रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वास छ ।

सामाजिक सद्भावका लागि चार धर्मका गुरुसँग संवाद

गौरीशंकर जयसवाल
परासी

पश्चिम नवलपरासीमा सामाजिक सद्भावका लागि संवाद तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिएको छ । सुनवल सामुदायिक विकास केन्द्र सुनवलको आयोजनामा परासीमा धर्म गुरुहरुसँग सामाजिक सद्भावका लागि संवाद तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिएको हो ।

कार्यक्रममा बोल्दै धर्म गुरुहरुले धार्मिक सहिष्णुता कायम गरेमात्र सामाजिक सद्भाव कायम गर्न सकिने बताएका छन् । उनीहरुले सामाजिक सद्भाव कायम गर्न समाजबाटै सचेत हुनुपर्नेमा जोड दिए । इस्लामिक धर्मका गुरु शहीहद अहमदले रितिरीवाज फरक-फरक भए पनि हामी सबै एक हुनुपर्नेमा जोड दिंदै सबै धर्म मिलि समाजमा काम गर्न सकेमात्र सामाजिक सद्भाव कायम हुने बताए ।

बौद्ध समाजका सचिव कुलबहादुर रानाले सबै धर्म सम्मान रुपले मानेर जाने हो भन्ने सामाजिक सद्भाव कायम गर्न सकिने बताए । हिन्दु धर्मका नारायणकृष्ण पाण्डेले समाजमा धर्मको सम्मान गरेर सामाजिक सद्भाव कायम गर्न संवादबाट सकिने बताए । हाम्रो समाजमा घरेलु हिंसाले गर्दा पनि सामाजिक सद्भावमा खलल पुऱ्याउने काम भैरहेकोले यसलाई समाजबाटै तिरस्कार गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

कार्यक्रममा जिल्ला प्रशासन कार्यालय नवलपरासीका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी पोषणराज भण्डारीले धार्मिक सहिष्णुता कायम गर्न सकेमात्र सामाजिक सद्भाव कायम हुने बताए । समाजमा घरेलु हिंसा तथा समाजमा हुने अपराधले पनि सामाजिक सद्भावमा खलल पुऱ्याएको उनले जनाए । उनले नयाँ पुस्ताले पुराना पुस्तासँग सामाजिक सद्भाव कायम गर्न पाठ सिक्नुपर्ने अवस्था आएको उल्लेख गरे । उनले लैङ्गिक हिंसा विभेद भनेको अपराध हो, यसलाई सामाजबाटै तिस्कार गर्नुपर्नेमा जोड दिए । सुनवल सामुदायिक विकास केन्द्र सुनवलका अध्यक्ष दयाराम बस्यालले घरेलु हिंसा न्यूनीकरण र सामाजिक सद्भाव कायम गर्न समाजबाटै सुरुवात गर्न जरुरी रहेको बताए । उनले घरेलु हिंसाबाटै सामाजिक सद्भावमा खलल पुऱ्याएकोले यसलाई सबै क्षेत्र मिली निराकरण गर्नुपर्नेमा जोड दिए । पाल्हीनन्दन गाउँपालिको समन्वय एंव यूनाइटेड मिसन टु नेपालको साझेदारीमा सञ्चालित घरेलु हिन्सा न्यूनीकरणका लागि सामुदायिक मेलमिलाप तथा संवाद परियोजना २०२१ देखी पाल्हीनन्दन सञ्चालित रहेको परियोजना संयोजक कृष्ण पाण्डे जानकारी दिए ।

ग्लोबल आइएमई बैंकले डीएआई-उदय परियोजनासँग सहकार्य गर्ने

बुटवल । ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड र डिएआई-उदय परियोजनाबिच कोशी प्रदेशका विभिन्न साना तथा लघु उद्यमहरुलाई वित्तीय पहुँचका लागि सहकार्य गर्नेसम्बन्धी समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भएको छ ।

उक्त समझदारी पत्रमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुरेन्द्र राज रेग्मी तथा परियोजनाका चिफ अफ पार्टि अरुण रानाले हस्ताक्षर गरेका हुन् । समझदारीपश्चात् कोशी प्रदेशमा सञ्चालित विभिन्न साना तथा लघु व्यवसायहरुलाई सहजरुपमा कर्जा प्रवाह हुने र लगानीको अभावले व्यवसाय विस्तार गर्न असमर्थ उद्यम तथा उद्यमीहरुको व्यवसाय विस्तारसँगै रोजगारी वृद्धि हुने विश्वास बैंकले लिएको छ ।

यस सम्झौता अनुसार, डीएआई-उदय परियोजनाले छनौट गरेका उद्यम तथा व्यवसायहरुले ग्लोबल आइएमई बैंकको कोशी प्रदेशका सम्पूर्ण शाखा कार्यालयबाट सहजरुपमा कर्जा पाउनेछन् । नेपाल सरकार तथा स्विट्जरल्याण्ड सरकारको द्विपक्षिय पहलस्वरुप कोशी प्रदेशको आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको प्राविधिक सहयोगमा कोशी प्रदेशका सम्पूर्ण जिल्लाहरुमा डीएआई-उदय परियोजनाले कार्य गर्दै आइरहेको छ ।

डीएआई-उदय परियोजनाले कोशी प्रदेशमा नविकरणिय उर्जा, कृषि प्रशोधन, आइटी, पर्यटन तथा उत्पादनमूलक उद्योगलगायतका व्यवसायहरुलाई कर्जाको उपलब्धता तथा व्यवसायिक उन्नतिको लागि वित्तीय श्रोतमा सहज वातावरण बनाइरहेको छ ।

ग्लोबल आइएमई बैंक ख्यातिप्राप्त विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुबाट फरकफरक विधामा सम्मानित भएको छ । बैंकले बैंक अफ द इयर २०१४, बेष्ट इन्टरनेट बैंक २०१६, बेष्ट बैंक नेपाल २०२४ र २०२५, युरो मनी अवार्ड फर एक्सलेन्स २०२२, २०२४ र २०२५, बेष्ट बैंक ईएसजी नेपाल २०२४, बेष्ट इम्प्लोयर जस्ता प्रतिष्ठित अवार्डहरु प्राप्त गरिसकेको छ ।

ग्लोबल आइएमई बैंक देशका ७७ वटै जिल्लामा शाखा सञ्जाल भएको निजी क्षेत्रको पहिलो वाणिज्य बैंक हो । बैंकका ३५२ शाखा कार्यालय, ३८४ एटिएम, १५० शाखारहित बैंकिङ सेवा, ६८ एक्सटेन्सन तथा राजस्व संकलन काउन्टर र ३ वटा वैदेशिक प्रतिनिधि कार्यालयसहित १,००० भन्दा बढी सेवा केन्द्रमार्फत ग्राहकलाई उत्कृष्ट सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

औद्योगिक प्रदर्शनीमा पहिलो सातामा एक लाख दर्शक, आठ करोड कारोबार

बुटवल । बुटवलमा जारी औद्योगिक प्रदर्शनीको पहिलो सातामा करिब एक लाख अवलोकनकर्ता पुगेका छन् भने ८ करोडको कारोबार भएको छ । पुस ३ गतेदेखि १७ गतेसम्म रुपन्देही उद्योग संघले बुटवलमा आयोजना भएको १६औं राष्ट्रिय औद्योगिक प्रदर्शनी, कृषि, प्रविधि तथा पर्यटन महोत्सवमा स्वदेशी उत्पादनहरुका स्टल मात्रै रहेका छन् ।

संघका कोषाध्यक्ष विशाल बेलबासेले प्रदर्शनीको पहिलो सातामै करिब १ लाखभन्दा बढी अवलोकनकर्ता आएको र आठ करोड हाराहारीमा कारोबार भएको जानकारी दिए । पुसको पहिलो सातादेखि नै बुटवलमा हुस्यु तथा शीतलहर सुरु भए पनि त्यसको बाबजुत अवलोकनकर्ताको घुइँचो लागेको हो ।

चिसो बढेका कारण उडान अवरुद्ध हुँदा केही राष्ट्रिय कलाकार चितवन आएर गाडीबाट आइरहेको र धेरैजसो पूर्वघोषित कलाकारहरुलाई जसरी पनि सहभागी गराउनेगरी सांस्कृतिक कार्यक्रमको तयारी भइरहेको सांस्कृतिक उप-समिति संयोजक लालप्रसाद बस्यालले बताए ।

संघका सचिव मञ्जु भुसालका अनुसार प्रदर्शनीमा धेरै महिला उद्यमीहरु सहभागी रहेका छन् र यहाँ आउने अधिकांश अवलोकनकर्ताहरु महिला उद्यमीको उत्पादनमा ध्यान केन्द्रित गरेको र ती उत्पादनहरुको बिक्री वितरण पनि राम्रो भएको ।

‘अरु स्टलहरुमाभन्दा महिला उद्यमहरुको स्टलमा पुग्नेहरुको भीड लागेको छ, हामीले ती उद्यमीहरुलाई विशेष प्रोत्साहन गरेर प्रदर्शनीमा राखेको अवस्था छ ।’-

उनले भनिन् । घरेलु उत्पादन, सामुहिक उत्पादन, हस्तकला, संस्कृति संरक्षणलगायतका उत्पादनहरुलाई महिला उद्यमीहरुले प्रदर्शनीमा राखेका छन् ।

प्रदर्शनीमा प्रविधिबारे जानकारी दिने, उद्योगी र उपभोक्ताहरूको सोझो सम्पर्कको स्थापना गर्ने, उत्पादित वस्तुहरूको बजार प्रवर्धन र गुणात्मक प्रतिस्पर्धाको विकास गर्ने, उद्योगीहरूका बिचमा समस्या, अवसर र चुनौतीबारे अन्तरक्रिया गर्ने, सूचना र प्रविधिको विकास, विस्तार र आदानप्रदान गर्ने, पर्यटन क्षेत्रको विकास, सान्दर्भिक गोष्ठी, अन्तरक्रिया र कार्यशालाको आयोजना गर्ने, अवलोकनकर्ता र उपभोक्ताहरूको सुझावहरूको संकलन गरिरहेको अध्यक्ष कृष्णप्रसाद पराजुलीले जानकारी दिए ।

‘समृद्ध नेपाल निर्माणको आधार, स्वदेशी उद्यमशीलताको विस्तार’ भन्ने मूल नाराका साथ सुरु भएको प्रदर्शनीमा विभिन्न विधाका १० वटा पेभिलियनहरु निर्माण गरिएको छ । प्रदर्शनीमा ३९ जिल्लाबाट सहभागिता रहेको छ । यी सबै स्वदेशी उद्योगहरु मात्रै रहेका छन् ।

स्वदेशी उत्पादनको प्रदर्शन र बजारीकरण गर्ने मुख्य उद्देश्यका साथ सञ्चालन हुने प्रदर्शनीमा आठ लाख दर्शकले अवलोकन गर्ने र ३० करोडको आर्थिक कारोबार हुने लक्ष्य राखिएको प्रबन्धक यादव भण्डारीले जानकारी दिए । प्रदर्शनीलाई मनोरञ्जनात्मक बनाउन लोकदोहोरी प्रतियोगिता, नेपालका ख्यातिप्राप्त आधुनिक गायक गायिका, हाँस्य कलाकार, ब्याण्डहरुको सांगीतिक कार्यक्रम, विद्यालयस्तरीय लोकनृत्य तथा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, प्रदर्शनी आइडल, भजन प्रतियोगितालगायतका प्रतियोगिताहरु समेटिएको महासचिव सुमन बस्याल बताउँछन् ।

प्रदर्शनीको प्रचारप्रसार संयोजक इं किरण खरेलले प्रदर्शनीमा भएका सबै गतिविधिलाई प्रविधिमार्फत् विभिन्न मिडिया तथा सामाजिक सञ्जालहरुबाट सार्वजनिक गरिरहेको जानकारी दिए ।

सिद्धार्थ पब्लिकेशन (प्रा.) लि. द्वारा प्रकाशित दैनिक लुम्बिनीको लागि अध्यक्षः मोहन चापागाईं, सल्लाहकारः एम.बी. विश्वकर्मा, प्रबन्ध सञ्चालकः महेश रिजाल, सम्पादकः शेरबहादुर केसी, सह-सम्पादक : टि.आर. शर्मा
प्रधान कार्यालयः बुटवल-११, माझगाउँ, रूपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश नेपाल, फोन : ०७१-५३०६४०, ५३७६४० इमेलः dailylumbini@gmail.com(Advt), lumbininews@gmail.com (News) मुख्य शाखा कार्यालय भैरहवा, फोनः ०७१-५७२२६७ अनलाइन संस्करण lumbinipatrika.com